

Szaporodó „feketeszemetelők”

Egy év alatt megnégyesre szaporodott az illegálisan szemetelők száma. A helyi szabályozás szerint 10 ezer forint, a kormányrendelet alapján akár 30 ezer forint bírságot is fizethet az, aki nem a Sándorfalvi úti hulladéklerakó telepen dobja el a szemeteszákját.

Bár a hulladékszállítást és -elhelyezést szabályozó közgyűlési rendelet már egyéves, akadnak, akik még mindig nem tudják, ki és hol ürítheti ki a szemetes konténereket. Legalábbis többen hivatkoznak tudatlanságukra a városházán, amikor a szabálysértés következményeivel szembeállnak.

Pedig a szegedi közgyűlés 1997. december 23-i keltezésű, az „egyes helyi közszolgáltatások ellátásáról” szóló rendelete világosan fogalmaz: a szilárd hulladék gyűjtésére, szállítására és elhelyezésére egyedül a Szegedi Környezetgazdálkodási Közhatalnok Társaság jogosult. A hivatalos lerakóhely pedig – a kiépített hulladékudvarokon kívül – a Sándorfalvi úti központi telep.

Ácsné dr. Gunda Judit, a szegedi polgármesteri hivatal általános igazgatási irodájának vezetője megdöbbentényt közölt: idén kevés híján négyszer annyian sértették meg köztisztaságra vonatkozó szabályokat, mint tavaly. Az iroda 1997-ben 121 esetről szerzett tudomást, ebben az évben már 440 följelentés érkezett hozzájuk. A város tisztaságáért felelősök

regi tapasztalata: a szemét újabb szemetet vonz... Ha valamely alkalmasnak látszó közterületen kiborítanak egy konyhai szemetesvödröt, ott néhány hét múlva már mutatószemétkupac virít, pár hónappal később pedig egész hulladékdomb éktelenkedik. Így gyarapszik a szentmihályi vasúti átjáró mögött, a szőregi vasúti átkelón túli kiserdőben, a tápéi jacht klub területén, a baktói ifjúsági tábor mellett, a gyálaréti hulladékdudvar szomszédságában és másutt a „fekete szemét”, amelynek jó részét valóban az éj sötét leple alatt csempézik a föl sorolt helyekre. Az irodavezetőtől azt is megtudtuk, hogy a közgyűlési rendelet szerint 10 ezer forintba is megbírságozhatják az illegális szemetelőket. Ezen felül a köztisztaság megsértését kormányrendelet is bünteti: akár 30 ezer forintba is rúghat a bírság összege. Ácsné dr. Gunda Judit azonban többször is hangsúlyozta: a hivatal célja nem a büntetés, hanem a helyzet megoldása.

Az igazgatási irodán minden esetet külön vizsgálunk. Meghallgatják az ügyfeleket, s mérlegelés után döntenek a bírság mértékéről – vagy éppen elengedéséről. Mert annak, aki valóban nem tudta, hogy az erdőszéli szemétdombot (amelynek helyén valamikor régen talán valóban lerakó volt) nem szabad újabb vödörnyi szeméttel gyarapítani, a figyelmeztetés is elég, s a következő adag hulladékot már a kukáskocsival viteti el.

Nyilas Péter

Év végi menetrend

• Munkatársunktól

A MÁV Rt. az év végi ünnepek alatt a következő menetrend szerint közlekedtetni a vonatokat. Szilveszter napján pénteki menetrend, január elsején és másodikán munkaszüneti napi menetrend, 3-án vasárnap, 4-én pedig hétfői rend

szerint szállítják a vonatokat az utasokat. Január elsején és másodikán a MÁV mentesítő vonatot indít Szegedről Békéscsabára 14.05-kor, Békéscsabáról Szegedre 13.15-kor. Január 3-án is menetesítő járat indul 18 órakor Szegedről a Nyugati pályaudvarra.

• Szegedi alkotmánybíró: dr. Czúcz Ottó Közelítünk a mindennapok felé?

Ambivalens érzések és rendkívüli felelősségterheléssel jár a dr. Czúcz Ottó szegedi jogászfőosztály vezetőjének, hogy hét-főn az Alkotmánybíróság tagjának választották. A JATE tanszékvezető egyetemi tanára úgy véli, a taláros testület tevékenysége a jövőben a mindennapi élet problémái felé közelít.

A Parlament hétfői ülésén három új alkotmánybíróvá választott meg, akik rögtön le is tették a hivatali esküt. A taláros testület tagjává vált dr. Czúcz Ottó professzor, a JATE Állam- és Jogtudományi Karának tanszékvezető egyetemi tanára. Az Alkotmánybíróság új tagjával kinevezését követő napon beszélgetünk.

• **Hogyan jött ez a felkérés, ki szemelte ki önt alkotmánybíró-jelöltnek?**

– Az Alkotmánybíróság részéről történt az első érdeklődés, egészen pontosan az Alkotmánybíróság akkori elnöke kérdezte meg, hogy hogyan fogadnák egy ilyen rendkívül megtisztelő felkérést.

• **Mennyit gondolkodott, amíg a döntését meghozta?**

– Nem azonnal válaszoltam, gondolkodási időt kértem. Azt kell látni, hogy elvégezhető-e a feladat, amely elől egy olyan ember, aki a jogi struktúrákkal és a szakmájával mélyrehatóan foglalkozik, nem futamodhat meg.

• **Az Alkotmánybíróság körül, még a kinevezések tájkán is voltak politikai viharok. Ön ebből érzett-e valamit?**

– Ezek aggodalmak formájában fogalmazódtak meg. Én mindig is igyekeztem szakmai síkon tartani a véleményem és az Alkotmánybíróság körül kialakuló helyzetet is szakmai kérdésként ítélem meg, s csak ezekkel vagyok hajlandó foglalkozni.

„Csak szakmai kérdésekkel foglalkozom.”
(Fotó: Miskolczi Róbert)

Névjegy

Czúcz Ottó 1946 június 23-án született Csepán. Egyetemi diplomáját 1971-ben szerezte a JATE Állam- és Jogtudományi Karán. 1971 és 1974 között előadóként, majd főelőadóként a Munkaügyi Minisztériumban dolgozott, 1974 óta a JATE ÁJTK oktatója, ahol 1986 és 1989 között dékánhelyettes volt, majd 1989-90-ben a kar dékánjaként tevékenykedett. 1992 és 1997 között a JATE rektorhelyettese volt. A JATE jogi karán 1993-ban megszervezte a szociális jogi kutatócsoportot, majd 1995-ben egyetemi tanárrá nevezték ki, s ugyanebben az évben megbízták a Munka és Szociális Jogi Tanszék vezetésével, mely posztot jelenleg is betölti. Czúcz Ottó több külföldi ösztöndíjat vehetett már igénybe, s az első között nyerte el 1997-ben a Széchenyi Professzori Ösztöndíjat. Fő kutatási területe a munka- és szociális jog különféle intézményeinek vizsgálata.

• **Az Alkotmánybíróság napirendjén a következő időszakban számos munkajogi és szociális jogi kérdés szerepel majd, s ez ön szakterülete. Milyen jellegű problémákkal kell majd megküzdnie?**

– Megítélésem szerint a mindennapi élet problémái felé közelítenek a jövőben az Alkotmánybíróság döntésére váró ügyek. Úgy tűnik, hogy a munkánkat nem a nagy,

életbe vágó kérdések – mint például a halálbüntetés, vagy az abortusz ügye – uralják majd. Ez így természetes, mint ahogy az is normális, hogy a mindennapi élet kérdései kerülnek előtérbe. A hétköznapi problémák fontos részét jelentik a munkajogi és szociális jogi kérdések, feltételezem, hogy ezzel kapcsolatban nekem is bőven lesz tennivalóm.

• **Összességében milyen**

várakozásokkal tekint a következő kilenc év elé?

– Ambivalensek az érzéseim, de az első időszakban egy borzasztó nagy felelősségérzet a meghatározó. Bele kell rázódnak a munkába, s amennyire szükséges, a különböző feladataim közötti súlypontokat át kell helyeznem. Ugyanakkor nagy segítséget jelent, hogy kitűnő kollégákkal dolgozhatok együtt, akiket jórészt különböző tanácskozássokról már ismerek, de vannak közöttük olyanok is, akikhez eddig még csak a szakirodalomból volt szerencsém.

• **Alkotmánybíróként hogyan folytatja tudományos és oktatói tevékenységét?**

– Úgy gondolom, hogy képes leszek egyetemi munkáimat tovább folytatni, s erről semmi szín alatt nem szeretnék lemondani. Meg kell találnom a súlypontok áthelyezésének lehetőségeit annak érdekében, hogy valamennyi területen eredményesen tudjak dolgozni.

Arató László

Elmarad a szilveszteri buli

• Munkatársunktól

Beszámoltunk már arról, hogy az ezredfordulóra készülő, hagyományteremtőnek szánt szilveszteri bulit szerveznek a Széchenyi térre. Az egész napos, és az új esztendőbe nyúló program azonban technikai okok miatt nem valósulhat meg – tájékoztatta lapunkat Varga Iván, a kezdeményezés ötletgazdája. Mint elmondta, többek között a kellő szponzori támogatás miatt nem tudtak gondoskodni a színpad fűtéséről, bár a hideg elsősorban nem a zenészeket, hanem a hangszereket zavarta volna. Ezért úgy döntöttek a szervezők, hogy nem tartják meg a több naposra tervezett 2000-es újratervezési főpróbáját.

A kísérő programok között szereplő Első Szilveszteri Kupa azonban nem marad el, bár a helyszín megváltozott: a sportcsarnokban rendezik a meghívásos te-remlabdárugó tornát. A négy csapatos viadalon a Délmagyarország focistáin kívül labdába rúghatnak a Városháza, a Medikémia és a Szécsk futballistái. A körmérkőzéses torna december 31-én délelőtt tíz órakor kezdődik, a vándorserleget pedig délután egy órakor veheti át a legjobb csapat. Az év egyik utolsó sportrendezvényére a szervezők mindenkit szeretettel várnak.

Ünnepi járatok

• Munkatársunktól

A Tisza Volán Rt. helyközi és távolsági járatai december 30-án munkanapra, 31-én a hetek utolsó munkanapjára, január 1-én, 2-án és 3-án munkaszüneti napra, 4-én a hetek első tanítási és munkanapjára meghirdetett menetrend szerint közlekednek.

A nemzetközi járatok közül a Csongrádról Aradra 5.30-kor induló járat január 1-én és 2-án nem közlekedik.

Szegeden a szilveszteri járatokat – vonalanként eltérően – 18 óra körül állítják le. Ezt követően üzemzárásig a 2-es Vértől 18 órától, a 10-es és a 11-es Tarjánból 17.50-től, illetve 18.50-től, a 71-es a Mars térről 19 órától, a 83 A-s Makkosházáról 18.30-tól, a 84-es 18 órától, a 90-es 18.30-tól óránként indul. Szilveszter éjszakáján félóránként közlekednek az éjszakai céljáratok: 2C 23.30-tól: Tarján, Víztorony tér–Budapesti körút–Makkosházi körút–Rókusi körút–Kossuth Lajos sugárút–Mars tér–Bartók tér–Széchenyi tér–Belvárosi híd–Vedres utca–Csanádi utca–Újszegedi gyermekkorház.

10C 23.45-től: Tarján, Víztorony tér–Csillag tér–Szilléri sugárút–Római körút–József Attila sugárút–Tisza Lajos körút–Dózsa György utca – Széchenyi tér.

A járatok valamennyi megállóhelyen megállnak. Utazásra csak 90 forintért a buszon váltható menetjegyek érvényesek. Újév napján reggel 8 óráig 60 percenként közlekednek a helyi járatok. Részletes tájékoztató az autóbussz végállomásokról és a Közönségkapcsolatok Irodájában (Szeged, Feketesas utca 28.) szerezhető be.

• Dr. Szőkefalvi-Nagy Béla emlékére

A tudás öröksége

Gyászolnak a világ matematikusai. Különösen mély a gyásza a József Attila Tudományegyetem Bolyai Intézetének.

A karácsonyra, a születés ünnepére való készülés közben fájdalommal szorult össze a szívünk, amikor meg kellett tudnunk: Szőkefalvi-Nagy Béla professzor úr, akinek – talán a legfiatalabbakat kivéve – mindannyian a tanítványai vagyunk, és aki még betegségével dacolva is meg-meglátogatott bennünket, nem lépheti át többé a Bolyai Intézet küszöbét. Elment örökre. Tudtuk, hogy beteg, az arcokra mégis megdöbbenés ült ki. Az ember – felelde minden racionális okoskodást – hajlamos ösztönösen azt gondolni, hogy aki ilyen magasra emelkedett, arra már nem érvényesek a gyarló földi világ törvényei. Amikor meg kellett értenünk, hogy mégis, akkor a megdöbbenést a fájdalom érzése váltotta fel. Ahányszor elmegyünk a szobájának ajtaján lévő, fekete szalaggal átkötött névtábla előtt, mindig fájdalommal tör ránk a most már megfellebbezhetetlen bizonyosság: irányt muta-

tó, erőt adó jelenlétét immár véglegesen nélkülözünk kell.

Nagyon nagy ívű, mindentől mércével mérve tekintélyt, sőt tiszteletet parancsoló pályát zár le az a fekete szalag. 1937-ben, diplomájának megszerzése után egy évvel egyetemünkön már „sub auspiciis” doktorrá avatják. Külföldi ösztöndíjas évek után, 1939-től 1948-ig a Szegedi Tanárképző Főiskola matematikai tanszékét vezeti, közben 1940-től az egyetem magántanára. 1948-ban kerül végleg az egyetemre az újonnan létesített Ábrázoló Geometria Tanszék élére nyilvános rendes tanárnak. Ekkor már lezárult a Bolyai Intézet első nagy alapozó korszaka, amelyet az ő tanárai, Riesz Frigyes, Haar Alfréd és Kerékjártó Béla neve fémjelzett. A tanítvány méltó utódok tanárainak. Már diákkorától a világ vezető folyóirataiban publikált dolgozatainak, továbbá 28 éves korában írt, a Sprin-

ger kiadó legtekintélyesebb könyvsorozatában megjelent monográfiájának köszönhetően a funkcionálanalízis nemzetközileg elismert vezető tudósa. És a pálya továbbra is felé ível. 1952-ben megjelenik mesterével, Riesz Frigyesel közösen írt monográfiája, a Lecons d'analyse fonctionnelle, ami páratlan karriert futott be. Több, mint tíz kiadást ért meg különböző világnyelveken. Itt most nincs alkalom még csak érzékelteni sem széles körű matematikai tevékenységét. Szorítkozunk csak a világhírű monográfiák felsorolására. A harmadik, amit Ciprian Foias-sal a Hilbert tér operátorainak harmonikus analízisének írt, szintén franciául jelent meg 1967-ben, de angolra és oroszra is lefordították.

A világhírű tudós kiváló tanár is. Tankönyveket, jegyzeteket írt, új tárgyakat megalapozó előadásokat tart a matematika szakos tanárjelöltek és a matema-

tikus hallgatók számára. Ha az egyetem kéri, akkor még hivatali tisztségeket is vállal, de csak szolgálatból, mert ilyen dicsőségre sohasem vágyott. Kétszer volt a Természettudományi Kar dékánja, többször a Bolyai Intézet igazgatója.

Szívégyének tekintette viszont az intézet folyóiratát, az Acta Scientiarum Mathematicarumot, amelynek köszönhetően a Bolyai Intézetet ma is ismerik a matematikus világban, és amely az oktatás és kutatás szempontjából nélkülözhetetlen intézeti könyvtár alapjait maig biztosítja. 1947-től 1982-ig főszerkesztőként időt és energiát nem kímélve levelezett a szerzőkkel, javította a kéziratokat és a korrektúrákat. Még a szedést és a nyomást is személyesen ellenőrizte a nyomdában, mert az Acta esetében különösen érvényes volt a szabály: az ő kezéből csak tökéletes munka kerülhet ki.

Igen, előző mondatom

elárulja, miért különösen mély a Bolyai Intézet munkatársainak gyásza. Számunkra a professzor úr nem „csak” a híres cikkek, könyvek mindenki által tisztelt szerzője, magas kitüntetések birtokosa. Az is, de annál még sokkal több is. Mi tagjai lehetünk egy közösségnek, amit ő második családjának tekintett. Így tudásán túl emberségéből is részesülhettünk. Mi nem „csak” tételeket és bizonyításokat hallgathattunk és olvashattunk tőle. Mindezt arra is megtanított, hogyan kell cikket írni, tudományos előadást tartani, tanítani. Sőt még ennél is többre. Mindig komoly, fegyelmezett, mégis szeretettel sugárzó egyéniséggel, emberi példájával arra is tanított, hogyan kell emberhez méltóan élni, viselkedni ezen a világon. Aki órá figyel, az kapott egy mértéket, amihez saját értékrendjét igazíthatta saját adottságai és tehetsége szerint. Felbecsülhetet-

lenül gazdag örökség ez számunkra a könyvtár polcairól leemelhető köteteken túl: ha sikerül megfellelnünk ennek az értékrendnek, akkor még sokáig lesz Bolyai Intézet, bármit hozzon is a történelem.

Szeretve tisztelt Professzor Úr! Fájó szívvel búcsúzva köszönöm meg utoljára a Bolyai Intézet nevében mindazt, amit az Intézetért tettél, amit Tőled kaptunk. Nyugodj békében!

Hatvani László
egyetemi tanár

A főnti gyászbeszéddel búcsúztatta Szőkefalvi-Nagy Béla akadémikust a JATE és a Bolyai Intézet nevében Hatvani László egyetemi tanár. A Belvárosi temetőben tegnap délből megtartott gyászszertartáson a Magyar Tudományos Akadémia képviselőjében Császár Ákos akadémikus, az MTA Matematikai Tudományok Osztályának elnöke búcsúztatta a tudóst, Szeged képviselőjében pedig dr. Bartha László polgármester búcsúzott a város díszpolgárától.